

BÆREKRAFTSRAPPORT 2018

Bærekraftig utvikling er en utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov.

FNs verdenskomisjon for miljø og utvikling (1987)

**TRYGG HÅNDTERING AV
FELLESSKAPETS AVFALL**

Adm. dir. forord

Vi satte ambisiøse mål for 2018 – og innfridde: NOAH har levert tjenester trygt og forsvarlig. Driften har vært effektiv med økonomisk gode resultater, som gir et godt grunnlag for videre utvikling og satsning på nye løsninger.

I fjor håndterte vi 938 100 tonn avfall. Dette er avfall som har oppstått ved forbrenning og energiuutnyttelse av avfall fra husholdninger og næringsliv, og ved gjennomføring av større og mindre bygg- og anleggsprosjekter. Avfallet kommer fra fremstilling og bruk av helt vanlige produkter som for eksempel maling, tyggegummi og fiskeboller. Antallet stoffer som blir definert som farlige er økende, og samfunnet produserer mer farlig avfall i dag enn for få år siden. NOAH anser det sannsynlig at mengden farlig avfall fortsatt vil øke i årene fremover.

NOAH skal alltid behandle avfall på en måte som er trygg for omgivelsene og i tråd med samfunnets ønske. Vi utgir nå vår første bærekraftsrapport som et bidrag til åpenhet om vår virksomhet og vår rolle i dagens forbrukersamfunn.

Vi ble også i 2018 kontrollert av eksterne faginstanser og myndigheter. Det er betryggende for oss og våre omgivelser at ulike sider av vår virksomhet regelmessig blir ettergått av uavhengige parter. For oss i NOAH gir dette et vesentlig bidrag til kontinuerlig forbedring og utvikling. 2018 har vært et trygt år for våre medarbeidere, uten alvorlige personskader.

Debatten om etablering av ny deponikapasitet er en belastning for samfunnet og for NOAH. I 2018 har vi brukt tid og store ressurser på nødvendige vurderinger og avklaringer av problemstillinger både samfunnet rundt oss og NOAH er opptatt av. Vårt utgangspunkt for dette er den solide erfaringen og kompetansen selskapet har bygget opp, men vi har også styrket oss i dette arbeidet gjennom å bruke anerkjente eksterne fagmiljøer.

Samfunnets forventninger til gjenvinning, ombruk og nyttiggjøring er økende. NOAH ønsker å ta del i denne utviklingen med en kunnskapsbasert og bærekraftig tilnærming.

Adm. dir. Carl Hartmann

NOAH har de siste årene brukt mer enn 10 millioner kroner årlig til forskning og utvikling, og dette skal vi fortsette med. Vi skal delta i samfunnsdebatten om å begrense mengden farlig avfall. NOAH bidrar i femårsperioden fra 2017 til 2021 til fire doktorgradsavhandlinger og to masteroppgaver om behandling av farlig avfall.

I 2018 gjennomførte vi en analyse av vår miljøpåvirkning gjennom utarbeidelse av miljøregnskap. Vi har videre introdusert en ambisiøs miljøpolitikk, som sammen med bl.a. våre etiske retningslinjer vil bidra til å tydeliggjøre våre prioriteringer og vår pådriverrolle overfor egne medarbeidere, kunder, leverandører og samfunnet forøvrig. NOAH har nå satt seg som mål at virksomheten på Langøya skal være fossilfri innen 2023. Innen 2024 skal det totale klimagassutslippet halveres i forhold til 2017-nivå.

For NOAH underbygger bærekraftsrapportering åpenhet og ansvarlighet. Denne bærekraftsrapporten redegjør for hvordan vi som samfunnsaktør håndterer vår påvirkning på samfunnet rundt oss og hvordan vår virksomhet bidrar til å skape verdier fra et økonomisk samt sosialt og miljømessig perspektiv.

OM NOAH

Vår samfunnsrolle

Håndtering av avfall de siste 20 årene har fokusert på å verne mennesker og miljø mot farlige stoffer. Det er grunnen til at avfall med innhold av tungmetaller og organiske miljøgifter blir skilt ut av ordinær avfallshåndtering. Med innføring av EUs konsept for sirkulær økonomi og om gjenbruk av ressurser i et bærekraftig kretsløp, er det avgjørende å huske at samfunnet fortsatt har et ansvar for å skjerme mennesker og miljø for skadelige stoffer. Dette er kjernen i NOAHs samfunnsrolle.

Norsk Avfallshandtering AS (senere NOAH AS) ble opprettet i 1991. Sammen med ni industriaktører etablerte offentlige myndigheter Norsk Avfallshandtering for å sikre at Norge kunne oppfylle sine internasjonale forpliktelser blant annet gjennom Baselkonvensjonen og den nordiske ministererklæringen. Det gamle kalksteinsbruddet på Langøya ble valgt som nasjonalt deponi for det uorganiske farlige avfallet. I 2002 endret selskapet navn til NOAH AS, som ble kjøpt av Gjelsten Holding i 2003. I dag er NOAH en viktig del av infrastrukturen i industri-Norge gjennom mottak og behandling av uorganisk farlig avfall.

Et av Nordens ledende kompetansemiljøer

NOAH, med hovedkontor i Holmestrand, er et av Nordens ledende kompetansemiljøer for uskadeliggjøring av uorganisk farlig avfall. Ved utgangen av 2018 hadde selskapet 83 medarbeidere ved sine drifts- og kontorsteder.

Vi behandler avfall med opphav både hos forbrukerne og fra industriproduksjon. I tillegg er vi engasjert i opprydding av forurensede sjø- og landområder. I 2018 mottok vi 938 100 tonn avfall, hvorav halvparten er klassifisert som farlig. NOAH drifter i dag behandlingsanlegg på Langøya utenfor Holmestrand og vil gjennom NOAH Engadalen AS åpne et nytt deponi for inert avfall¹ og lett forurensede masser i Nittedal tidlig i 2019.

NOAH har gjennomprøvd og dokumenterte behandlingsløsninger for de fleste typer uorganisk avfall, med unntak av medisinsk- og eksplosivt avfall.

De viktigste typene av farlig avfall som mottas ved behandlingsanlegget på Langøya er syre fra industriprosesser og flyveaske fra rensing av avgasser fra forbrenning av restavfall. Hovedprosessen i behandlingen er å blande avfallssyre med basisk flyveaske. Avfallet pH-nøytraliseres og tungmetaller og andre miljøfarlige stoffer bindes sammen og feller

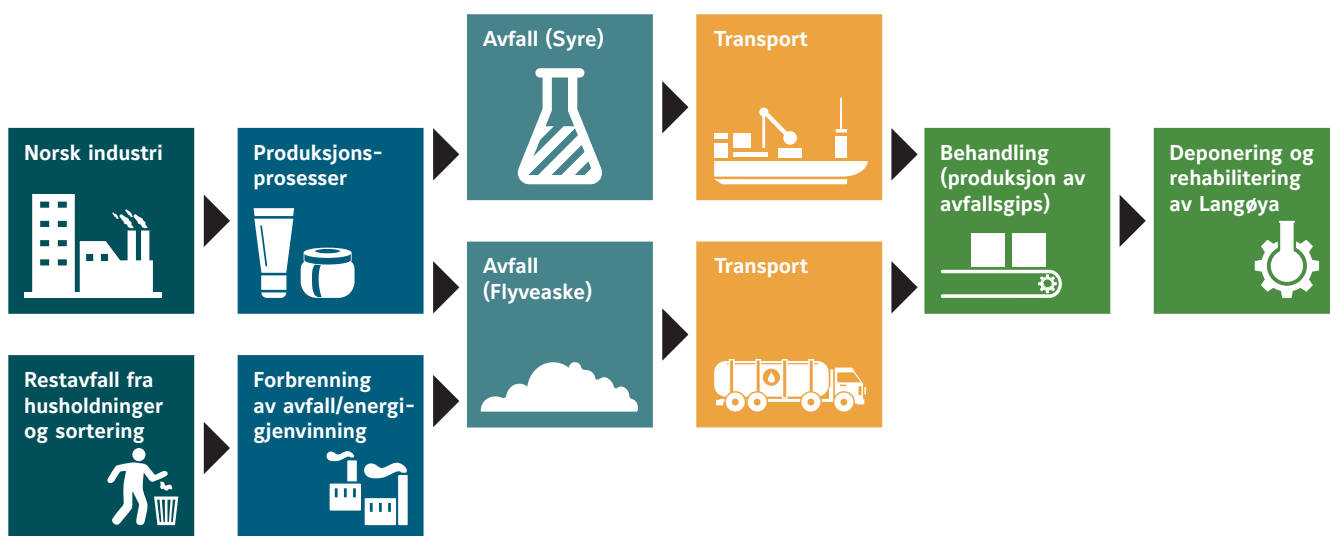
ut som partikler. Prinsippet med å behandle én type avfall med en annen type avfall, defineres av EUs fagpanel for avfallsbehandling som beste praksis og «best available technology» (BAT) i feltet vi arbeider innenfor.

NOAH mottar også annet basisk avfall, industriavfall og forurensede sedimenter og gravemasser etter bygg- og anleggsarbeid. Avfallsanlegget i Engadalen, som åpnes våren 2019, vil håndtere inerte masser som for eksempel sortert betong, murstein, takstein og keramikk fra bygge- og rivearbeid og lett forurensede masser fra forskjellige anleggsprosjekter.

Fremtidens deponiløsning

Deponiet for farlig avfall nærmer seg makskapasitet, men driften av deponiet for ordinært avfall vil fortsette til 2029. I en periode etter 2029 vil det være anleggsaktivitet knyttet til ferdigstilling av terreng. Dalen gruver er av eksterne fagmiljøer i Norge vurdert som egnet for deponering av behandlet uorganisk farlig avfall. Avfallet vil først bli behandlet på Langøya slik at det blir så trygt som mulig å deponere i Dalen gruver.

Fremtidens deponiløsning skal besluttes av norske myndigheter. NOAH leverte konsekvensutredning til Miljødirektoratet i 2018 i tråd med utredningskravene.

¹ Inert avfall som definert i Avfallsforskriften: avfall som ikke gjennomgår noen betydelig fysisk, kjemisk eller biologisk omdanning.

NOAHs kompetanse

NOAH er en organisasjon der faglig kompetanse er en forutsetning for å lykkes. Kunnskap om avfall, avfallsets sammensetning og egenskaper samt avfallsbehandling er overbyggende i selskapet. Videre er kunnskap om ytre miljø, regelverk og andre rammevilkår avgjørende for selskapets virksomhet. Fagområdene med flest medarbeidere er:

Kjemiprosess - behandling
av farlig uorganisk avfall

Laboratorium/analyse

Industrimekanikk

Automatiseringsteknikk

Logistikk

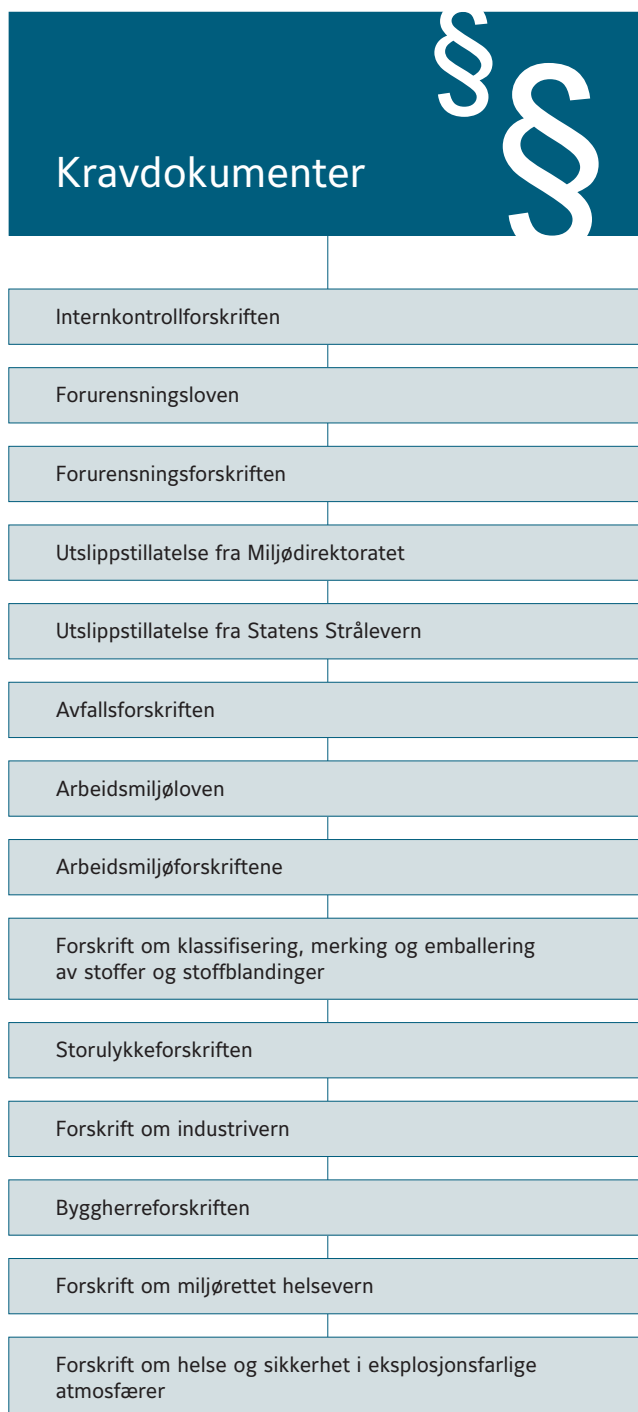

Hovedtall

Nøkkeltall 2018	
Sum driftsinntekter	573 MNOK
Varekostnad	193 MNOK
Lønnskostnad	103 MNOK
Sum driftskostnader	433 MNOK
Driftsresultat	139 MNOK
Netto finansresultat	-2,4 MNOK
Resultat før skatt	137 MNOK
Egenkapital	385 MNOK
Rentebærende gjeld	110 MNOK
Annen langsiktig gjeld	51 MNOK
Kortsiktig gjeld	227 MNOK

Nøkkeltall 2018 - Samfunnsregnskap	
Utbetalinger til stat eller kommune	50 MNOK
Bidrag til lokale stiftelser, kultur og idrett	0,38 MNOK
Antall arbeidsplasser	83

Mengde tungmetall tatt ut av kretsløpet i 2018	
Arsen (As)	26000 kg
Kadmium (Cd)	26700 kg
Nikkel (Ni)	92700 kg
Bly (Pb)	1264000 kg
Kvikksølv (Hg)	7600 kg

Figuren over viser de viktigste kravdokumentene for NOAH.

**SLIK STYRES BÆREKRAFT
HOS OSS**

NOAHs verdigrunnlag

MISJON

NOAH behandler miljøfarlig avfall og tar de farlige stoffene ut av kretsløpet. Vår behandling baseres på sikre metoder og vi arbeider målrettet for økt nyttiggjøring.

VISJON

Vi skal være et anerkjent internasjonalt ressurs- og miljøsekskap, med bærekraftige og fremtidsrettede løsninger.

LÆRING

Vi skal være opptatt av å utvikle oss, lære av egne erfaringer, være først til framtiden, jage og gripe mulighetene, være innovative.

ENDRINGSVILJE

Vi skal aktivt å se etter og tilpasse oss nye behov og muligheter på en entusiastisk måte.

SAMSPILL

Vi skal kommunisere og involvere, tenke tverrfaglig, arbeidsprosesser som kobler relevante fagområder sammen.

TROVERDIG

Vi skal være forutsigbare og etterrettlige, skape trygghet for kolleger, kunder, omgivelser og myndigheter - være åpne.

Vår strategi for bærekraftige løsninger betyr at vi må utfordre etablerte og nye «sannheter» i et helhetlig perspektiv. Vi må dessuten utvikle nye løsninger i nært samarbeid med kundene, fagmiljøene og bransjeorganisasjonene.

Oppfølgingen av bærekraft som fagområde og utarbeidelse av analyser og rapporter er tillagt fag- og organisasjonsstaben. Styret i NOAH vedtar bærekraftsrapporten, inkludert målene.

Våre etiske retningslinjer

Våre etiske retningslinjer ligger til grunn for vår miljøpolitikk og vår HMSK-politikk (helse, miljø, sikkerhet, kvalitet). Ny HMSK-politikk for NOAH er under utvikling, og vil inngå som en del av grunnlaget for konkretisering av vårt samfunnsansvar.

NOAHs etiske retningslinjer skal bidra til å sikre vår troverdighet og integritet. Retningslinjene omfatter miljø, sikkerhet, menneskerettigheter og anti-korrupsjon.

NOAH har også tiltrådt Code of Conduct for Norsk Industris Utvalg for gjenvinning. Dette er en avtale der gjenvinningsbransjen forplikter seg blant annet til god forretningsskikk og overholdelse av lover, regler og tillatelser. I tillegg skal bedriftene:

- stille tilsvarende krav til sine samarbeidspartnere og underleverandører
- overholde relevante nasjonale og internasjonale standarder for miljø, klima og ressurseffektivitet
- tilby sine medarbeidere et godt og trygt arbeidsmiljø uten diskriminering
- følge regelverket for handel og eksport på en slik måte at hensynet til helse, arbeidsmiljø, ytre miljø og sikkerhet ivaretas
- støtte, respektere og overholde internasjonalt anerkjente menneskerettigheter
- oppfylle kartell- og konkurranselovgivningen i alle land der bedriften driver virksomhet
- bestrebe seg på å ha et godt forhold til sine omgivelser og naboer og arbeide aktivt for å redusere de ulemper virksomheten eventuelt måtte medføre

Varsling av kritikkverdige forhold

NOAH har lagt til rette for at alle medarbeidere og eksternt tilknyttede konsulenter kan rapportere om mulige kritikkverdige forhold i selskapet eller hos selskapets leverandører eller samarbeidspartnere på en konfidensiell måte.

En anonym varslingskanal er opprettet på NOAHs hjemmesider.²

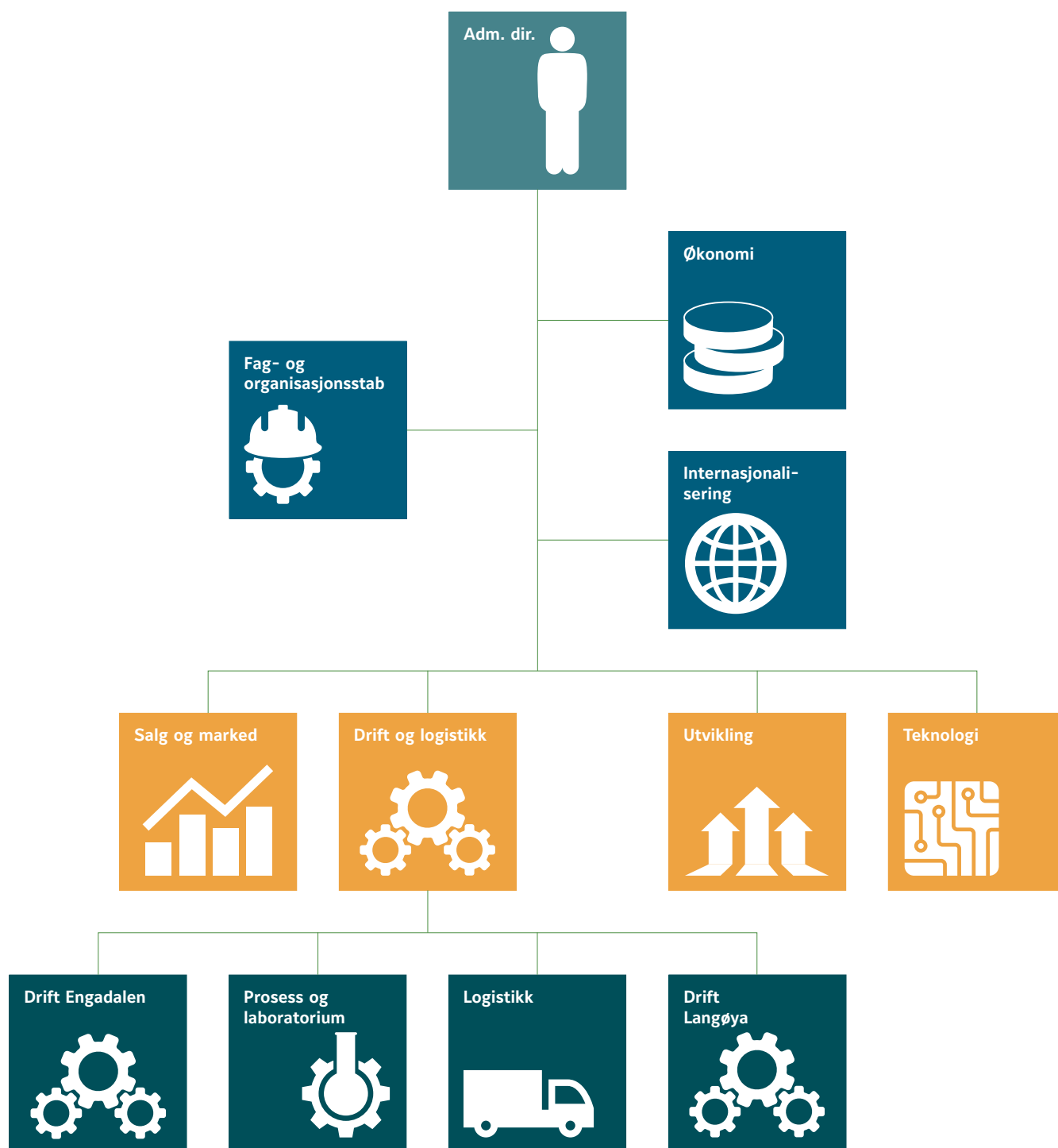
Alle kritikkverdige forhold som meldes inn om ulovlig virksomhet eller brudd på NOAHs etiske retningslinjer og styrende dokumenter skal tas alvorlig og bli forsvarlig undersøkt. NOAH aksepterer ikke noen form for represalier som for eksempel oppsigelse, kritikk eller lignende overfor den som har meldt om mulige misligheter, eller andre brudd på NOAHs retningslinjer. Melding om kritikkverdige forhold vil bli behandlet konfidensielt og den som melder fra skal beskyttes iht. norsk lovgivning.

Medlemskap foreninger/organisasjoner

- Norsk Industri. NOAH er representert i utvalg for gjenvinning og miljøpolitisk utvalg i tillegg til å være medlem.
- Fast medlem av Gjenvinningsbransjens Arbeidsgiverforum, NHO.
- Norsk Forening for Farlig Avfall (NFFA). NOAH er representert i styret i tillegg til å være medlem.

² <https://www.noah.no/for-kunder/kvalitetspolitikk/varsling/>

Organisasjonskart

FNs Bærekraftsmål

Vårt arbeid er inspirert av FNs bærekraftsmål og vi har valgt oss ut et sett med mål der NOAH kan bidra mest direkte:

Mål 3: God helse

Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder.

Mål 8: Anstendig arbeid og økonomisk vekst

Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle.

Mål 9: Innovasjon og infrastruktur

Bygge robust infrastruktur, fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering og bidra til innovasjon.

Mål 11: Bærekraftige byer og samfunn

Gjøre byer og bosettinger inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige.

Mål 12: Ansvarlig forbruk og produksjon

Sikre bærekraftige forbruks- og produksjonsmønstre.

Mål 14: Liv under vann

Bevare og bruke hav- og marine-ressurser på en måte som fremmer bærekraftig utvikling.

Mål 15: Liv på land

Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av artsmangfold.

Mål 17: Samarbeid for å nå målene

Styrke gjennomføringsmidlene og fornye globale partnerskap for bærekraftig utvikling.

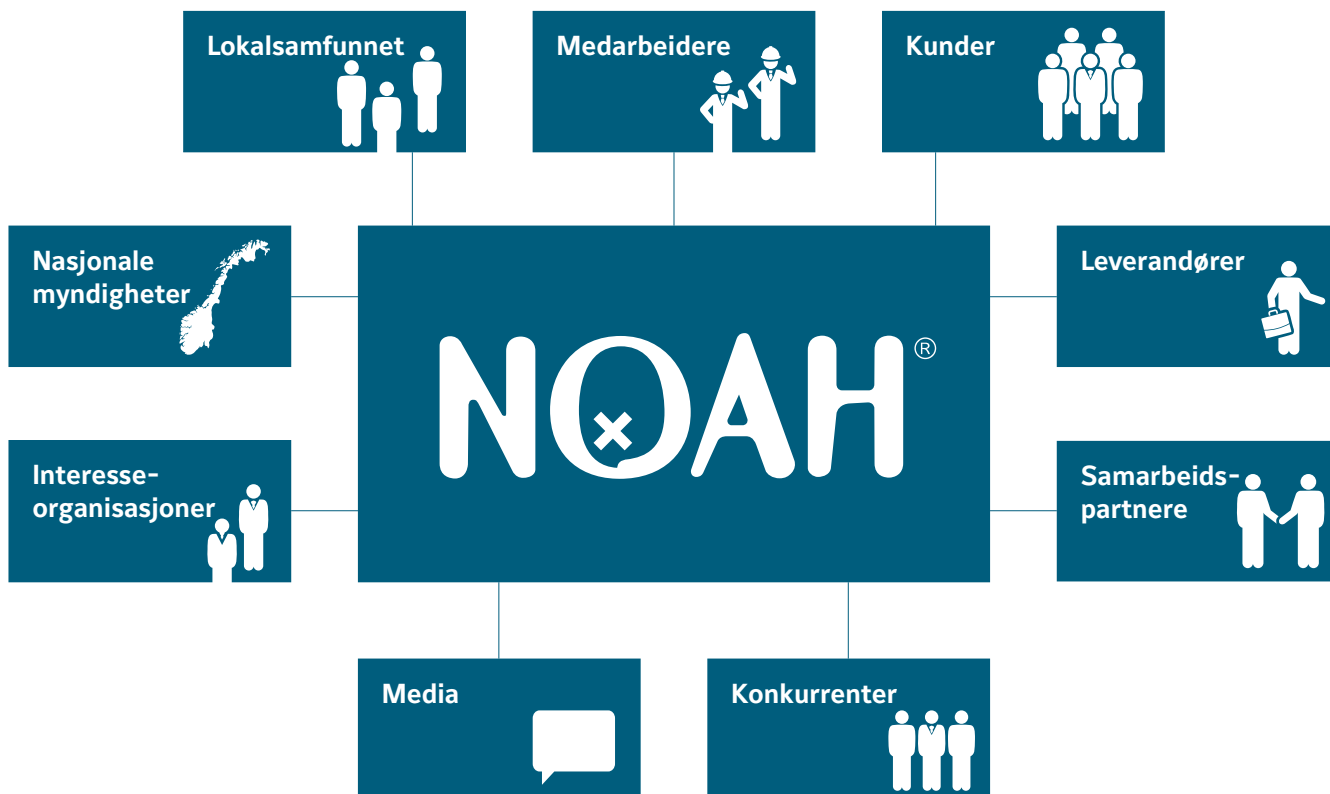
Bærekraftsrapportering

For NOAH underbygger bærekraftsrapportering åpenhet og ansvarlighet. Bærekraftsrapporten redegjør for hvordan vi som samfunnsaktør håndterer vår påvirkning på samfunnet rundt oss og hvordan vår virksomhet bidrar til å skape verdier fra et økonomisk samt sosialt og miljømessig perspektiv. For oss er bærekraftsrapportering også et verktøy som gir oss mulighet til å utvikle strategier og måle prestasjoner. Vi har valgt å rapportere etter standarden Global Reporting Initiative (GRI), en internasjonalt anerkjent standard for rapportering om økonomiske, miljømessige og sosiale forhold.

GRI er et omfattende rammeverk, men det er lagt opp slik at bedrifter uansett størrelse kan bruke relevante deler av rammeverket på en fleksibel måte. Med utgangspunkt i avfallsindustrien og vår bedrift har vi bygd opp GRI rapporteringen vår basert på en vesentlighetsanalyse. Der GRI ikke tilstrekkelig dekker de temaene vi og våre interessenter ser på som viktige har vi satt opp egne, mer relevante indikatorer. Slik har vi etablert et rapporteringsverktøy og rammeverk tilpasset vår virksomhet.

Interessentdialog og vesentlighetsanalyse

I 2018 utførte NOAH en omfattende vesentlighetsanalyse basert på den internasjonale GRI-standard. Vesentlighetsanalysen har vært et viktig arbeid for å prioritere områder der NOAH kan sette seg mål for samfunnsansvar og bærekraft. Analysen kartlegger interessenters synspunkter på en strukturert måte. Utvalget av interessenter er basert på hva slags relasjon interessentene har til NOAH og i hvilken grad NOAH påvirker dem. Interessentene inkluderer medarbeidere, myndigheter, kunder, leverandører, media og lokalsamfunnet som helhet.

NOAHs mest vesentlige bærekraftstema

Kunder

Kundedialog ivaretas løpende i form av e-post, telefon og kundemøter. I tillegg kommer konferanser, interne og eksterne seminarer. Det er et relativt stort omfang av kundebesøk til Langøya. I 2018 arrangerte NOAH to konferanser: «Farlig avfall og det sirkulære samfunn» og «Risiker med vätgasutveckling vid

handtering av flygaska från BFB/CFB³-pannor». Kundene har stort fokus på oppfølging av avtaler, logistikk-løsninger, avviksbehandling og rådgivning i forhold til løsninger for håndtering av avfall. Her søker NOAH å imøtekomme kundenes behov gjennom kort responstid; to dagers responsfrist ved forespørsel om mottak.

Lokalsamfunnet

NOAH avholder hvert år kontaktutvalgsmøter der ordførere i Holmestrand, Re og Sande er invitert. Representanter for fylkesmannen og fylkeskommunen, samt lokale interesseorganisasjoner som Holmestrand bys vel involveres også. Det er NOAH som tar initiativ til kontaktutvalgsmøtene og er fasilitator. Temaer som har vært på dagsorden er typisk trafikkbelastning gjennom Holmestrand sentrum og beredskap på Langøya. NOAH har igangsatt konkrete prosjekter for blant annet å redusere nærmiljøpåvirkning.

NOAH deltok i januar 2018 på folkemøte i Brevik arrangert av Klima- og miljødepartementet om planene for etablering av nytt deponi for farlig uorganisk avfall i Dalen gruve. I tillegg deltok NOAH på et folkemøte i regi av Holmestrand Vel i forbindelse med våre planer for fremtidig virksomhet. To informasjonsmøter ble gjennomført i Sande og Holmestrand i forbindelse med sprengningsarbeider og steinuttak fra Langøya i 2018.

Nasjonale myndigheter

Myndighetene er viktige interessenter for NOAH. Vi har jevnlig dialog med blant annet Miljødirektoratet og Direktoratet for stråling og atomsikkerhet. Vi deltar i tillegg på seminarer og konferanser arrangert av Arbeidstilsynet, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap og Miljødirektoratet. Ellers er det kontakt etter behov basert på temaer knyttet til utredningskrav, søknader og rapportering. Vi er avhengige av faglige avklaringer og tolkning av

lovtekst for å sikre at vi driver i henhold til gjeldende praksis. NOAH svarer på alle henvendelser og har gjennomført alle utredningskrav innenfor angitte frister i utslippstillatelsene.

Interesseorganisasjoner

NOAH har kontakt med flere lokale og nasjonale interesseorganisasjoner. Kommunikasjon med disse organisasjonene skjer gjennom møtevirksomhet, e-post og telefon. Det er særlig temaer som ytre miljø, driftsforhold, fremtidsplaner og teknologiutvikling som interesseorganisasjonene stiller spørsmål om, og som er relevante å diskutere. Miljøorganisasjonene er en viktig ressurs for oss i diskusjon om faglige temaer. For NOAH er det viktig å kommunisere åpent med dem om dette. Vi besvarer henvendelser i henhold til miljøinformasjonsloven.

Medarbeidere

Det ble gjennomført fem allmøter for medarbeidere i 2018. I tillegg kommer faste møter med våre tillitsvalgte, kvartalsvise AMU-møter, og åpen dialog mellom medarbeidernes og ledelsens representanter. Faste møter gjennomføres i henhold til plan, andre møter avholdes etter behov kommunisert av medarbeidernes eller av NOAHs ledelse. Temaer for allmøtene har vært virksomhetens tilstand og utvikling, herunder HMS, organisasjon og andre forhold av betydning for medarbeiderne. I 2018 er det gjennomført to kommunikasjonsorienteringer med særskilt fokus på hvordan selskapet håndterer oppmerksomhet fra media mot virksomheten og medarbeidere.

Mål 2019

Interessenter	Ambisjon	Mål 2019
Kunder	NOAH skal være en pådriver overfor våre kunder og leverandører for miljøriktige valg, og tilby løsninger som tar hensyn til mennesker, miljø, ressurser og økonomi.	Vi skal gjennomføre NOAH-konferansen.
Myndigheter	NOAH skal være en troverdig aktør.	Vi skal overholde alle rapporteringsfrister og utredningskrav.
Compliance	NOAH skal overholde alle krav i tillatelsen.	NOAH skal ikke ha alvorlige avvik i tilsynsrapporter.

³ BFB/CFB er to ulike teknologier brukt til forbrenning av avfall.

NOAH OG MILJØET

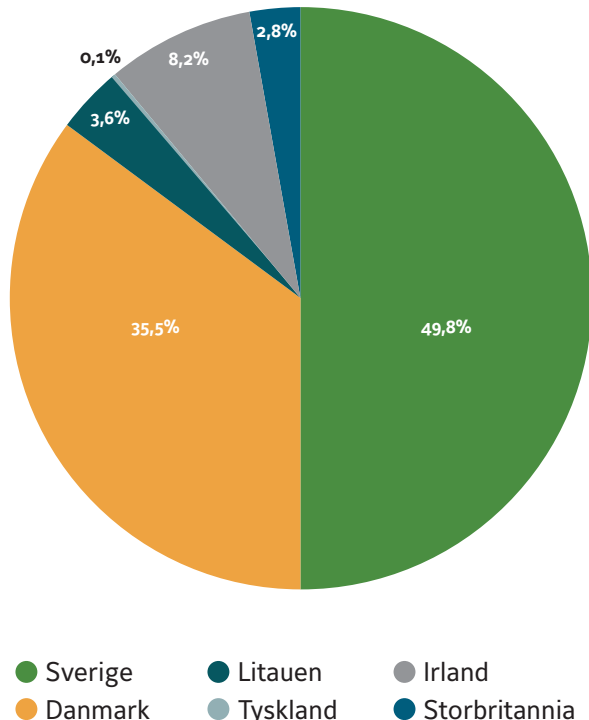
Ansvarlig håndtering av farlig avfall

Vårt behandlingsanlegg på Langøya har tillatelse til å motta og behandle både uorganisk farlig- og ordinært avfall. Uorganisk farlig avfall er primært avfall fra Norge, Sverige og Danmark, men vi behandler også mindre mengder fra andre land i Europa. Mengden uorganisk farlig avfall fra utlandet er først og fremst flyveaske fra Sverige og Danmark. Det uorganiske ordinære avfallet er i all hovedsak forurensede gravemasser/overskuddsmasser fra bygg- og anleggsarbeider i Norge, alunskifer og sedimenter fra havneoppdyddinger, men også noe produksjonsavfall.

Ansvarlig håndtering av farlig avfall:

Transportert farlig avfall	427 000 tonn
Importert farlig avfall	274 070 tonn
Eksportert farlig avfall	0 tonn
Farlig avfall behandlet	423 200 tonn
Prosent farlig avfall transportert internasjonalt	64% ⁴

Farlig avfall importert, % fordeling

NOAH er sertifisert etter ISO 14001-standarden

NOAH er sertifisert etter ISO 14001-standarden for miljøledelse. Dette innebærer en kontinuerlig oppfølging for å redusere påvirkningen til det omkringliggende miljø fra våre anlegg.

NOAHs miljøpolitikk gir rammene for konkrete målsetninger og handlinger:

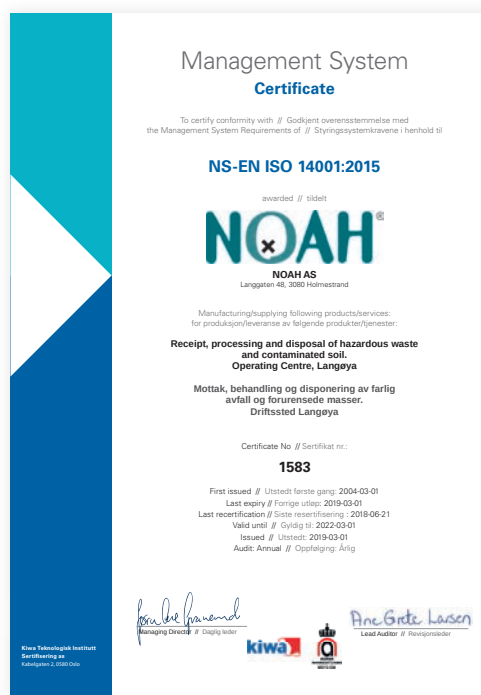
«Vår virksomhet skal gjenspeile relevante nasjonale prioriteringer, og vi skal være en foregangsbedrift for bærekraftige løsninger.

Vår virksomhet skal være kretsløpsorientert. Vi skal kontinuerlig arbeide for å minimere miljøkonsekvensene, og legge til rette for at våre medarbeidere tar miljøhensyn i sitt daglige arbeid.

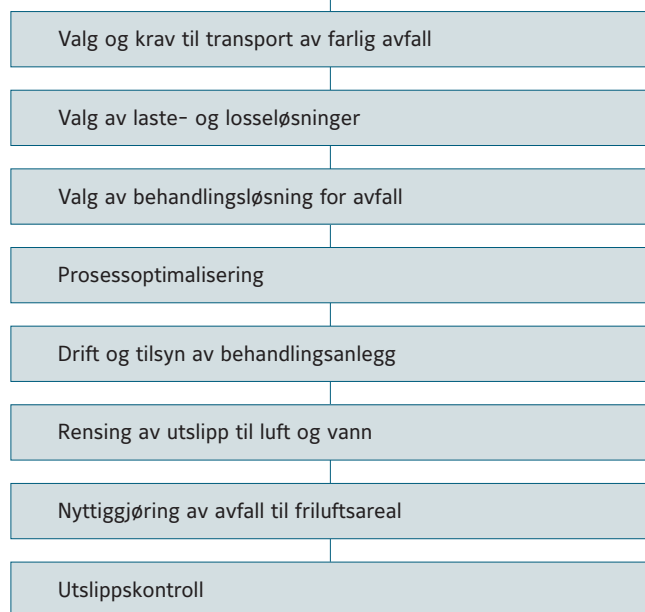
Vi skal være en pådriver overfor våre kunder og leverandører for miljøriktige valg, og tilby løsninger som tar hensyn til mennesker, miljø, ressurser og økonomi.»

⁴ Prosentandel farlig avfall som er transportert internasjonalt inkluderer transport fra Sverige og Danmark. Brennbart restavfall fra Norge blir i stor grad transportert og forbrent i anleggene NOAH mottar flyveaske fra.

NOAH vurderer årlig sin miljøpåvirkning ved å gjennomgå selskapets miljøaspekter. Gjennom omfattende overvåkning av utslipp til luft og vann, samt riktig behandling og deponering av avfall, arbeider vi for å hindre negativ miljøpåvirkning. Vi dokumenterer at vi overholder krav i gjeldende utslippstillatelser fra Miljødirektoratet og Statens strålevern, se www.norskeutslipp.no.

Gjennom kravene i ISO 14001-standarden har NOAH kartlagt og vurdert miljøaspekter, se figur. Disse vurderes og revideres årlig, for å bedømme de vesentlige miljøaspektene av NOAHs virksomhet. NOAHs miljømål baseres på selskapets vesentlige miljøaspekter. Vesentlighetsanalysen for bærekraft gjennomført blant medarbeidere og eksterne interessenter høsten 2018 samsvarer i stor grad med det NOAH selv har vurdert som vesentlige miljøaspekter i henhold til miljøstandarden ISO 14001.

Utslipp til vann

NOAHs drift krever et stort forbruk av vann, og god håndtering av prosessvann er avgjørende. I 2018 ble det sluppet ut 480 304 m³ rensert prosessvann fra anlegget på Langøya. Noe av vannet fra avfallsbehandlingen blir gjenbrukt i prosessen. Området i sjøen rundt Langøya er ikke naturvernområde, og det er ikke registrert truede arter knyttet til det marine miljøet. Det er imidlertid kartlagt større forekomster av ålegras, som er inkludert i overvåkingsprogrammet fordi de er svært produktive og regnes som viktige marine økosystemer på verdensbasis.

NOAH har årlig gjennomført overvåking av Holmestrandsfjorden siden 1996. Overvåkingen består i at blåskjell, sedimenter og sjøvann blir analysert for aktuelle tungmetaller og miljøgifter som regnes å utgjøre en alvorlig trussel mot helse og miljø⁵.

Formålet med overvåkingen er å kontrollere at NOAHs aktivitet ikke har negativ effekt på naturen i området på og rundt Langøya. Overvåkingen bidrar til at vi effektivt kan iverksette tiltak dersom det oppdages avvikende verdier. Det har hele tiden vært eksterne fagmiljøer og forskningsinstitusjoner som har gjennomført overvåkingen på vegne av NOAH. Siden overvåkingen startet i 1996 har det ikke vært påvist noen negative, varige effekter fra NOAHs aktiviteter på Langøya.

I tilfeller der vev fra levende organismer som for eksempel blåskjell, bunndyr, sediment eller sjøvann viser nivåer som er utenfor normalen, følges det opp med ytterligere målinger og en kartlegging av aktiviteter ved driften som kan knyttes til endringene.

Utslipp til sjø fra Langøya i 2018

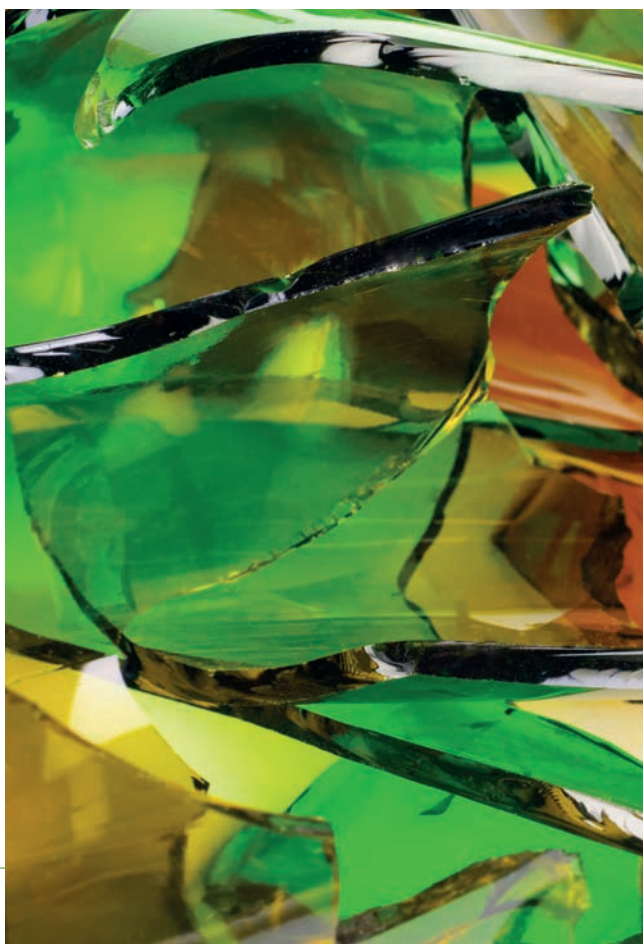
	Arsen, As (mg/L)	Kadmium, Cd (mg/L)	Krom, Cr (mg/L)	Nikkel, Ni (mg/L)	Bly, Pb (mg/L)	Kvikksølv, Hg (mg/L)	N (tot.) (mg/L)	PAH (16) (ng/L)	PFOS (ng/L)	PFOA (ng/L)	6:2 FTS (ng/L)
Konsentrasjonsgrenser i utslippstillatelsen	0,03	0,03	0,03	0,07	0,03	0,0008	140	3000	70	20	20
Konsentrasjon i utslippsvann Årsmiddel	0,003	0,008	0,001	0,010	0,004	2,7E-05	93	84	6	2	4
Total mengde utslipp, kg	1,4	3,8	0,8	4,8	1,5	0,02	45 200	0,035	0,002	0,001	0,002
Tillat utslippsmengde, kg	15	8	15	25	15	0,4	73 000	15	50	15	15

⁵ <http://www.miljostatus.no/prioritetslisten>

Et eksempel på en slik oppfølging er at kadmium og bly hadde en oppadgående trend på en av målestasjonene i perioden fra 1996–2003. Kartleggingen viste at søl og spill ved lossing av aske over kai var en sannsynlig årsak, og NOAH iverksatte flere tiltak, på tross av at grenseverdiene ikke var overskredet. NIVA gjennomførte en trendanalyse i 2016 ved denne blåskjellstasjonen spesifikt for å evaluere effekten av tiltaket som ble gjennomført i 2003. Det ble konkludert med at den negative trenden hadde stoppet.

NOAH benytter både internt laboratorium og eksterne akkrediterte laboratorier til analyse. Der vi rapporterer resultater fra det interne laboratoriet, er analysene kvalitetssikret med ekstern analyse. Vårt utvalg av overvåkingsparametere for utslippsvannet er basert på utslippstillatelsene fra Miljødirektoratet og Statens strålevern. Vi overvåker i tillegg en del parametere som ikke er regulert i tillatelsen, men som inngår i den nasjonale prioritetslisten for miljøgifter.

Det har ikke vært ulovlige utslipp til sjø ved Langøya i 2018, og NOAH har ikke blitt gitt pålegg fra myndighetene. Det er heller ikke gitt forelegg eller anmeldelser mot NOAH i 2018. Vi har som mål for 2019 å holde utslipp til vann fra NOAHs drift på tilsvarende lave nivå.

Avfall fra egen virksomhet

NOAHs rolle er i all hovedsak avfallshåndtering. Vi er derfor også opptatte av å håndtere det avfallet vi selv produserer på en ansvarlig måte. Mengde egengenerert avfall er vist i følgende tabeller. Sorteringsgraden for egenprodusert avfall i 2018 er 84,3 prosent.

Farlig avfall fra egen drift 2018		
Lensevann fra ferge	15 000	L
Olje	1 400	L
Spillolje	5 000	L
Oljeholdig slam	2 500	KG

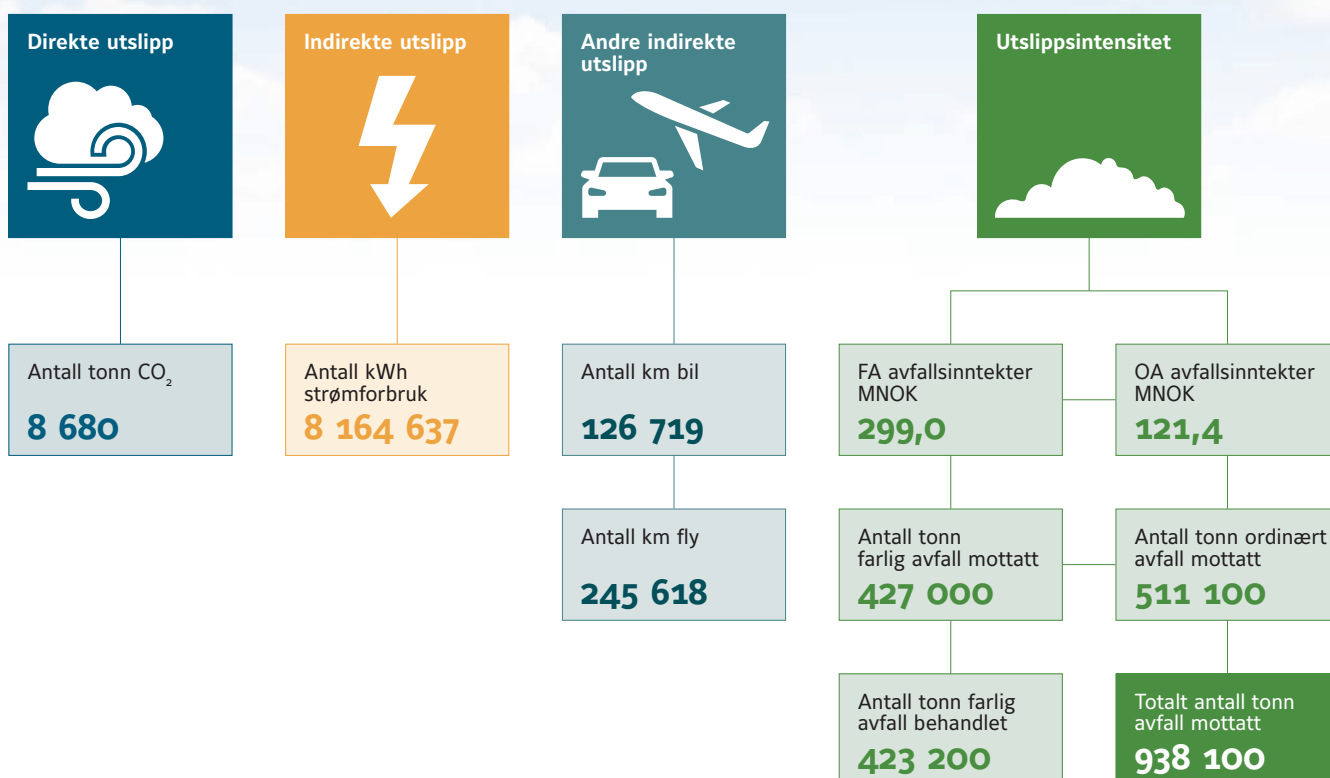
Ordinært avfall fra egen drift 2018		
Blandet næringsavfall til energigjenvinning	34 060	KG
Matavfall til biogassproduksjon	2 020	KG
Blandet trevirke til energigjenvinning	132 480	KG
Papir/papp til materialgjenvinning	10 060	KG
Glassemballasje til materialgjenvinning	515	KG
EE-avfall til behandling: metall- og energigjenvinning	1 920	KG

Blandet bearbeidet trevirke er den avfallstypen det oppstår mest av hos oss. Når vår avfallsinnsamler tilbyr en løsning for materialgjenvinning av rent trevirke, vil vi sette mål for utsortering av dette. Vi har dessuten over flere år søkt løsninger for emballasje som brukes til å transportere farlig avfall til mottak på Langøya. Fordi emballasjen har inneholdt farlig avfall har det vært utfordrende å finne forsvarlige løsninger for dette avfallet. NOAH har i 2018 arbeidet med en løsning der emballasjen kan pakkes og returneres til energitnyttelse.

Utslipp til luft

I 2018 utarbeidet Østfoldforskning på oppdrag fra NOAH et miljøregnskap for NOAHs virksomhet i 2017. Målet for vurderingen var å identifisere hvor de største miljøpåvirkningene skjer og hvilke indikatorer som kan være viktig å fokusere på. Analysene inkluderte behandling av alle avfallstypene som NOAH mottar.

Beregningene viste at transport av avfall gir de største miljøbelastningene innenfor alle miljøpåvirkningskategoriene som ble analysert. Resultatene viste også at den største andelen klimagassutslipp er knyttet til transport av ordinært avfall, etterfulgt av flyveaske og næringsavfall.

Reduksjon av utslipp

NOAH hadde 1720 tonn lavere CO₂-utslipp i 2018 enn i 2017. Reduksjonen er kun beregnet ut ifra direkte utslipp (Scope 1). Miljøregnskapet som NOAH utførte i 2018 er basert på tall fra 2017, og viste at 90 prosent av vårt totale klimagassutslipp kommer fra transport. Potensial for reduksjon av klimagassutslipp er dermed størst innenfor logistikk og transportdelen av verdikjeden. NOAH arbeider med flere tiltak som skal redusere utslippene på sikt: Overgang til HVO/biogass for transport på bil, overføring av transport fra vei til sjø, optimalisere fyllingsgrad på last, optimalisere bruk av returtransport ved samarbeid med kunder, samt bidra til utvikling av bulkskip som går på hybrid eller biogassdrivstoff.

NOAH har i samarbeid med en av våre norske kunder i 2018 arbeidet for å flytte transporten av mellom 30 000 og 40 000 tonn avfall fra vei til sjø. For å avklare eventuelle utfordringer som følge av overgang til skipstransport, vil det i første omgang kjøres en prosjektmengde SPL⁵ på ca 12 000 tonn. Om denne endringen lykkes ser NOAH store muligheter for å gjøre løsningen permanent.

Transportomleggingen vil redusere antallet lastebiler gjennom to norske byer med 430 per år, totalt 860 vendinger. Reduksjon i klimagassutslipp for denne transporten estimeres til å være 40 prosent CO₂ ved overgang til skipstransport.

Andre typer utslipp til luft

NOAH har ingen vesentlige direkte utslipp av NOX, SOX, VOC eller POPs. Utslipp av støv til luft måles jevnlig. NOAHs anlegg på Langøya har i tillegg krav til utslipp av kvikksølv fra behandlingen.

NOAHs behandlingsanlegg på Langøya har hatt enkelte målinger over grenseverdi i tillatelsen for utslipp av støv til luft i 2018. Dette har vært tilfelle også tidligere år. Utfordringen er knyttet til ventilasjon for å hindre høye nivåer av ammoniakk i arbeidsatmosfæren for arbeidstakerne i bygget og for å sikre at det ikke bygges opp eksplosiv atmosfære av hydrogen. NOAH har et pågående arbeid med modifisering av behandlingsanleggene for å tilfredsstille krav til utslipp av støv til luft uten å forringe arbeidsmiljøet.

Det er ikke målt overutslipp av kvikksølv i 2018, og totalt utslipp av kvikksølv til luft i 2018 er 300 gram. Totalt utslipp av støv til luft i 2018 er 807 kg.

⁵ SPL (spent potlining) er avfall som oppstår når katodebad i aluminiumsindustrien skiftes

Klimarisiko

NOAH har en strukturert tilnærming til risikostyring, og prioriterer sikker drift innenfor kjente, operasjonelle rammer. Klimaendringer vil fremover kunne påvirke rammene for NOAHs virksomhet. NOAH har vurdert risiko i forbindelse med klimaendringer i form av økt nedbør, og dermed økt avrenning, i en særskilt risikovurdering. Risiko for utslipp til sjø ved økt nedbør er vurdert som lav.

Scenarier som rutinemessig er med i alle risikovurderinger er ekstrem nedbør, ekstrem kulde, ekstrem varme, lynnedslag, springflo/flom. I 2019 vil vi gjennomføre en spesifikk risikovurdering for klima som inkluderer finansiell risiko. På bakgrunn av dette skal det utarbeides mål for håndtering av klimarisiko for 2020.

Beredskap

God beredskap mot ulykker og uønskede hendelser er sentralt for alt arbeid med farlig avfall. NOAH gjennomfører jevnlig kurs og øvelser for å sikre at vi er i stand til å håndtere eventuelle ulykker på en best mulig måte. Det ble gjennomført 14 kurs og øvelser knyttet til beredskap i 2018. Blant annet ble det utført en felles beredskapsøvelse på Langøya, der hensynet til ytre miljø og tanklagring ble testet.

Mål 2019

Miljø	Ambisjon	Mål 2019
Utslipp til sjø	Vi skal kontinuerlig arbeide for å minimere miljøkonsekvensene av vår drift.	Vi skal gjennomføre en ekstra resipientkartlegging av kaiområdene på Langøya med oppfølging av resultater fra resipientovervåkingen i 2018.
Utslipp til luft	Utslipp av støv til luft fra NOAHs behandlingsanlegg skal reduseres fra 25 mg/Nm ³ til 5 mg/Nm ³ innen 2022.	NOAH skal ferdigstille prosjekt for forbedret støvfjerning på Silo 1 og 2. Ferdigstille prosjekteringsfasen på prosjekt for forbedret støvfjerning på Mølle og Fukteanlegg.
Klimagassutslipp	Vi skal redusere våre klimagassutslipp.	Vi skal gjennomføre et miljøregnskap for å vise reduksjon av klimagassutslipp.
Klimarisiko	NOAH skal være forberedt på klimaendringer.	NOAH skal gjennomføre en spesifikk risikovurdering med hensyn på klimarisiko.
Beredskap	NOAH skal ha beredskap mot utslipp til ytre miljø.	Vi skal gjennomføre minst en fysisk øvelse med hensyn på ytre miljø.

NOAH OG MEDARBEIDERNE

HMS

NOAH forholder seg til strenge regelverk. Anlegget på Langøya har utslippstillatelser gitt av Miljødirektoratet og Statens strålevern, og virksomheten på Langøya er underlagt Storulykkeforskriften.

Behandling av farlig avfall krever anlegg med høye krav til helse, miljø og sikkerhet, både når det gjelder de fysiske anleggene og driften av dem. Alle aktiviteter som er av betydning for kvalitet, helse, miljø og sikkerhet er regulert i NOAHs kvalitetssystem. Dette skal sikre at anleggene er trygge arbeidsplasser og at ikke avfallsstoffene selv eller sluttproduktene fra behandlingsprosessene fører til helse- eller miljøproblemer på kort og lang sikt.

I 2018 innførte NOAH et nytt HMS-, kvalitets- og miljøledelsessystem, Landax. Systemet er bygget opp i henhold til ISO-standardene for kvalitet og miljø og er tilgjengelig for alle faste og midlertidig medarbeidere.

Eksterne revisjoner og tilsyn

Anlegget på Langøya er underlagt Storulykkeforskriften. Det gjennomføres storulykkesilsyn annethvert år av Arbeidstilsynet, DSB, NSO eller Miljødirektoratet. Andre tilsyn og revisjoner utføres med jevne mellomrom. I 2018 har Miljødirektoratet gjennomført revisjon av hvordan NOAH ivaretar kravene i utslippstillatelsen og tilhørende lovverk. I revisjonen ble det gitt fire avvik og en anmerkning fra utslippstillatelsen.

Alle avvikene fra revisjonen er behandlet og lukket.

Miljødirektoratet gjennomførte storulykkesilsyn på Langøya høsten 2018. Tilsynet avdekket ingen avvik. Direktoratet for mineralforvaltning gjennomførte tilsyn i forbindelse med sprengningsarbeid på Langøya i 2018. Der ble det ikke avdekket avvik.

Kundene våre gjennomfører fra tid til annen revisjoner av NOAH. Enkelte kunder gjennomfører revisjoner i forkant av kontraktsinngåelse, andre på bakgrunn av interne krav til oppfølging av leverandører. I 2018 hadde vi revisjonsbesøk fra Alcoa, denne revisjonen avdekket ingen avvik. NOAH ble også vurdert i bærekraft av Sinfra, der vi har oppnådd en forbedring i totalscore fra 3,5 til 4,9 poeng på 4 år. Toppscore i denne vurderingen er 5,0.

Ulykke med bulkbil

Den 14. mars 2018 skjedde det en ulykke da en bulkbil skulle losse flyveaske. Tanken på bulkbilen revnet og flyveaske ble slynget ut over losseplassen og sjåførene. Industrivernet hos NOAH kom raskt på plass og fikk tatt hånd om sjåførene, og det ble sørget for transport til legevakt for helsekontroll. Senior prosessrådgiver og miljørådgiver gjennomførte befarings i etterkant for å påse at det ikke var fare for utslipp til ytre miljø.

Politiet ble kontaktet og det ble foretatt avhør av sjåførene samme dag som ulykken skjedde.

Arbeidstilsynets vurdering

Arbeidstilsynet konkluderer med at det ikke er påvist brudd på NOAHs regelverk og saken avsluttes.

Politiets vurdering

NOAH mottok brev 23. august 2018 fra Politiet om henleggelse, da intet straffbart var funnet.

Sikkerhetstiltak og risikohåndtering

Alle aktiviteter som representerer en fare for mennesker, miljø, materielle verdier, driftsstans og renommé blir risikovurdert. Figuren øverst på side 29 viser prosessen for hvordan vi identifiserer, dokumenterer og styrer risiko.

De andre systematiske prosessene vi har for å avdekke farer og minimere risiko er avviks- og forbedringssystem, arbeidstillatelsessystem, sikker jobbanalyse, vernerunder og holdningskampanjer. Risikobildet er påvirket av avfallsleveranser fra kundene. NOAH har derfor kontrollsystemer på plass for forhåndsvurdering og mottakskontroll av alt avfall.

Typiske risikokategorier er knyttet til

- Transportaktiviteter internt/eksternt inkludert lasting og lossing
- Brann
- Utslipp
- Fall- og klemskader

Rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge uønskede hendelser

Alle medarbeidere har via mobiltelefon eller pc tilgang til å rapportere avvik, uønskede hendelser og forbedringsforslag i avvikssystemet. Etter innføringen av avviksmodule i Landax, har rapportering av avvik og forbedringsforslag økt med 36 prosent fra 2017 til 2018. Dette er en ønsket utvikling fordi tilbakemelding fra medarbeiderne om uønskede forhold er et viktig virkemiddel for å forebygge alvorlige hendelser og for å fremme kontinuerlig forbedring av vår virksomhet.

NOAH har en gruppe med internrevisorer som gjennomfører revisjoner av interne prosesser og prosedyrer. I tillegg gjennomføres revisjoner av leverandører. Det blir årlig satt opp en revisjonsplan.

NOAH har et eget kvalitets- og forbedringsutvalg der medarbeiderne er representert. Kvalitets- og forbedringsutvalget fungerer som et rådgivende organ, men har også myndighet til å gjenåpne avvik som ikke er godt nok behandlet samt å gjennomføre rotårsaksanalyser. Medlemmene i utvalget bistår med avviksbehandling og skal følge med på trender og fremme forslag til forbedringer. Utvalget vurderer løpende hvordan systemet fungerer og gir opplæring og veiledning der det er behov.

Oppsummering av skader, medarbeidere i NOAH i 2018*

Arbeidsrelaterte skader	Interne og innleide arbeidere
Dødsfall	0
Alvorlig personskade med mulig uførhet	0
Personskade med fravær	1
Medisinsk behandling (kuttskade, men intet fravær)	1
Førstehjelpsskade	0

*Ulykker som involverte eksterne er ikke inkludert i oversikten

H-verdi	7,39
F-verdi	0,32

Mål 2019

HMS	Ambisjon	Mål 2019
Fraværsskader	NOAH skal ikke ha arbeidsrelaterte dødsfall, alvorlige skader eller skader som gir fravær.	Ingen fraværsskader.
Medarbeideres helse	NOAHs medarbeidere skal ikke ha nedsatt helse på grunn av yrkesrelaterte forhold.	Blod og urinprøver av alle medarbeidere i risikogruppen skal være innenfor normalen. Helsekontroller av alle medarbeidere skal ikke vise yrkesrelatert nedsatt helse.

Medarbeidere

Opplæring og oppfølging av medarbeidere

Behandling av farlig avfall krever en organisasjon med høy kompetanse innenfor de enkelte arbeidsoperasjonene og god kommunikasjon mellom de ulike enhetene. Det settes derfor krav til kompetanse og utdanning for personer som blir ansatt i NOAH, og medarbeiderne viser stor interesse for nødvendig kompetanseutvikling. Vi har etablert et program for mer systematisk oppfølging og styring av kompetanseutvikling i selskapet, og dette vil bli iverksatt i 2019.

I tillatelsen fra Miljødirektoratet stilles det krav om at NOAH i den daglige driften skal besitte kompetanse i kjemi/biologi/fysikk på masternivå. Alle som håndterer farlig avfall i bedriften skal dessuten ha dokumentert opplæring i slik håndtering. NOAH har utarbeidet et internt kurs i avfallshåndtering som er obligatorisk for denne gruppen. I tillegg tilbyr NOAH kurset til eksterne transportører og underleverandører som skal håndtere avfall. Kurset tar for seg avfallsforskriften og utslippstillatelsen for å gi en innføring i de krav som skal etterleves og hvordan dette påvirker den enkelte.

Ansvar for gjennomføring av medarbeidersamtaler hviler på hver enkelt leder med personalansvar. Hovedområdene som skal berøres er arbeidsmål, kompetanseutvikling, samarbeid og arbeidsmiljø. For 2019 har NOAH som mål at alle medarbeidere skal ha medarbeidersamtale, og vi vil innføre rapportering for å etterprøve at det blir oppfylt.

Vi gjennomfører årlig medarbeiderundersøkelse med gjennomsnittlig svarprosent på 90%. Undersøkelsen blir gjennomført av uavhengig tredjepart, og svarene behandles konfidensielt. Hovedhensikten med medarbeiderundersøkelsen er å gi grunnlag for vurdering av forbedringer innen ledelse, samhandling/kommunikasjon og arbeidsmiljø. I tillegg gir det medarbeiderne en mulighet for å si fra om forhold som fungerer godt, for det andre å si fra om forhold det må jobbes videre med, og for det tredje skal den bidra til åpenhet og diskusjon på områder som arbeidsmiljø, ledelse, samhandling og strategi.

Mangfold og likestilling

NOAH har gjennom etiske retningslinjer, arbeidsreglement, og belønningspolitikk, satt rammene for likeverd og mangfold. Av NOAHs faste medarbeidere er 28 prosent kvinner og 72 prosent menn. Styret består av 17 prosent kvinner og 83 prosent menn. Virksomheten har i 2018 gjort ansettelser i tråd med utviklings- og kompetansebehovet, og har et ønske om å øke andelen kvinner i selskapet.

	Kvinner	Menn	Total
Antall medarbeidere	23	60	83
Fast ansatt	22	56	78
Midlertidig medarbeider	1	4	5
Fulltid	21	59	80
Deltid	3	0	3
Styret	1	5	6

Nivå	Kvinner	Menn
Leder	14 %	86 %
Mellomleder	38 %	63 %
Medarbeider	27 %	73 %

I 2018 ble det gjort 7% (6) nyansettelser, turnover 2018 var 4% (3).

Helse i fokus

NOAHs medarbeidere dekkes av privat bedriftshelsetjeneste fra Stamina Helse, og alle medarbeidere får tilbud om helsekontroll annethvert år. Dette er et viktig tilbud både for å kartlegge eller forebygge individuelle helsebehov, og ikke minst for å sikre en frisk arbeidsstokk med høy tilstedeværelse.

Bedriftshelsetjenesten bidrar med deltakelse i AMU, i verneombudsforum, i risikovurderinger og dialogmøter. Bedriftshelsetjenesten utfører i tillegg yrkeshygieniske målinger og bidrar med faglig innslag på helsedager. I 2018 ble det arrangert helsedag med fokus på søvnkvalitet.

Kurs og opplæring

Vi har utviklet et opplærings- og sikkerhetstreningssprogram som alle medarbeidere i NOAH må gjennomføre. Alle medarbeidere har krav om gjennomføring av sikkerhetskurs. Dette omfatter minimum 30 minutters gjennomsnittlig opplæring i HMS.

Medarbeidere	Krav til opplæring
Alle	Internt sikkerhetskurs
Alle	Opplæring og introduksjon av nyansatte
Ledere	HMS-kurs for ledere
Fagansvarlige	Avfallskurs, kjemikaliesikkerhet, farlig gods, radioaktivitet, eksplosjonsvern, el-sikkerhet
Industrivern	Grunnkurs for innsatspersonell, førstehjelp, brann- og røykdykking, innsatsledelse
AMU-medlemmer	Grunnkurs arbeidsmiljø
Verneombud	Grunnkurs arbeidsmiljø
Operatører	Styring, regulering og overvåkning av anlegg, avfallskurs, farlig gods, eksplosjonsvern
Laboranter	Analysemetoder, avfallskurs, farlig gods, prøvetaking, prøvepreparering
Eksterne	Sikkerhetskurs, avfallskurs

Mål 2019

Medarbeidere	Ambisjon	Mål 2019
Involvering og engasjement	NOAH skal sikre tillit gjennom åpenhet mellom medarbeidere og ledere i organisasjonen.	Vi skal kontrollere at årlige medarbeidersamtaler med alle medarbeidere gjennomføres.
Kompetanse-utvikling	NOAH skal tilby muligheter for opplæring slik at medarbeidere til enhver tid utfører sine oppgaver med oppdatert fagkunnskap.	Vi skal etablere rammeverk for kompetanse som inkluderer kartlegging, utvikling og dokumentasjon, dette i tråd med etablerte kvalitetsprosedyrer.
Trivsel	NOAH skal være en attraktiv arbeidsgiver.	Vi skal gjennomføre medarbeiderundersøkelse med vektlegging av muligheter og potensial for forbedring i organisasjonen.

Anti-korrupsjon

NOAH har nulltoleranse for korrupsjon. Dette er nedfelt i våre etiske retningslinjer og anti-korrupsjonsprogram. For å styrke vårt rammeverk for anti-korrupsjon har vi hatt en større gjennomgang av korrupsjonsrisiko der 100% av NOAH ble evaluert. Dette ga oss muligheten til å identifisere områdene med størst korrupsjonsrisiko og å prioritere forbedringstiltak. NOAHs sterke markedsposisjon krever at vi må ta spesielt hensyn til konkurranserettslige forhold, slik at vi ikke misbruker vår posisjon eller på annen måte hindrer normal konkurranse.

Basert på korrupsjonsrisikoanalysen og kjente risikofaktorer for bransjen generelt er det syv områder NOAH velger å ha sterkt fokus på:

SCENARIO 1: Bestikkelser av utenlandske myndigheter

Risiko for at myndigheter i utlandet blir bestukket av NOAHs medarbeidere eller melommenn/agenter som handler på NOAHs vegne.

SCENARIO 2: Korrupsjon i anskaffelsesprosessen

Tildeling av kontrakter til nærstående relasjoner uten konkurranseutsetting, utilbørlig kundepleie m.m.

SCENARIO 3: Misligheter, korrupsjon og HMS i leverandørkjeden

Risiko for å inngå kontrakt med upålitelige samarbeidspartnere (korrupsjon, misligheter, HMS-krav, menneskerettigheter, m.m.).

SCENARIO 4: Prissamarbeid

Risiko for prissamarbeid.

SCENARIO 5: Korrupsjonsrisiko ved salgskontrakter i utlandet

Bestikkelser av kunder/fra kunder ift. prising av avfallshåndtering og klassifisering av avfall, samt risiko for smøring og vennetjenester.

SCENARIO 6: Utydelig kultur og krav til etikk og integritet i NOAH

Mangelfull bevisstgjøring, opplæring og kommunikasjon av selskapets rutiner og policyer. I tillegg risiko for dannelse av subkulturer i datterselskaper.

SCENARIO 7: Salg/kjøp/tyveri av markedsinformasjon/kritisk informasjon

Risiko for at medarbeidere stjeler selskapskritisk informasjon til bruk for egen vinning.

Mål 2019

Anti-korrupsjon	Ambisjon	Mål 2019
Kurs og opplæring	Alle medarbeidere hos NOAH skal ha oppdatert anti-korrupsjonstrening.	Gjennomføring av kurs i antikorrupsjon for alle medarbeidere og styret i NOAH.

Det er gjennomført en rekke tiltak de siste årene. Blant annet er det utarbeidet og implementert etiske retningslinjer som alle medarbeidere og styremedlemmer har signert. Retningslinjene inkluderer krav om antikorrupsjon. Tilsvarende er innført for leverandører hvorav 200 av de største leverandørene har skrevet under. Retningslinjene skal skrives under av alle ved nye kontraktsinngåelser. I tillegg kommuniserer vi de etiske retningslinjene internt på intranett og eksternt via NOAHs hjemmeside. NOAH har utarbeidet en antikorrupsjonsmanual og en manual for konkurranserett som inngår i kvalitets-systemet. Dilemmatrening for alle ledere er gjennomført en gang, 50 prosent av topplederne i NOAH har gjennomgått kurs i konkurranserett, de resterende vil gjennomgå tilsvarende i løpet av våren 2019.

For å passe på at medarbeidere som jobber i korrupsjonsutsatte posisjoner får øve seg på å håndtere eventuelle utfordringer holder vi interne antikorrupsjonskurs tilpasset avdelinger der en av de syv risikoområdene er gjeldende. Det ble gjennomført en større tredjeparts modenhetsvurdering av NOAH i 2017, og i tillegg er en spørreundersøkelse gjennomført internt for å kartlegge kunnskap om korrupsjon.

NOAH har hatt et fokus på problematikk ved for stor last på biler ved transport av avfall. Dette er fulgt opp gjennom brev og korrespondanse til transportører og kunder. Overvekt på bil ved transport er ulovlig og fører til økt risiko for ulykker og utslipp til ytre miljø. NOAH har i 2018 gjennomført flere befaringer hos kunder for å belyse problematikken, og bidra med kompetanse på tekniske løsninger for å hindre overvekt på biler som transporterer farlig avfall.

Det har ikke vært registrerte hendelser med korrupsjon i 2018 blant NOAHs egne medarbeidere, eller i relasjon til kunder og leverandører.

Leverandører og ansvarlig innkjøp

NOAHs leverandører skal overholde NOAHs etiske retningslinjer for leverandører, internasjonalt anerkjente konvensjoner og relevant nasjonal lovgivning. NOAH benytter leverandører til å utføre tjenester innen blant annet transport, entreprenørarbeid, konsulentbistand, vedlikehold, renhold og kantine. Leverandørene er styrt gjennom skriftlige kontrakter der NOAH setter strenge krav til arbeidsforhold, kvalitet, helse, sikkerhet og miljø. Alle er pliktig til å melde fra om uønskede hendelser i forbindelse med arbeid for NOAH. I 2018 ble det rapportert om fire skader hos våre leverandører, men ingen alvorlige. Alle hendelsene er håndtert i NOAHs avvikssystem i samarbeid med leverandør.

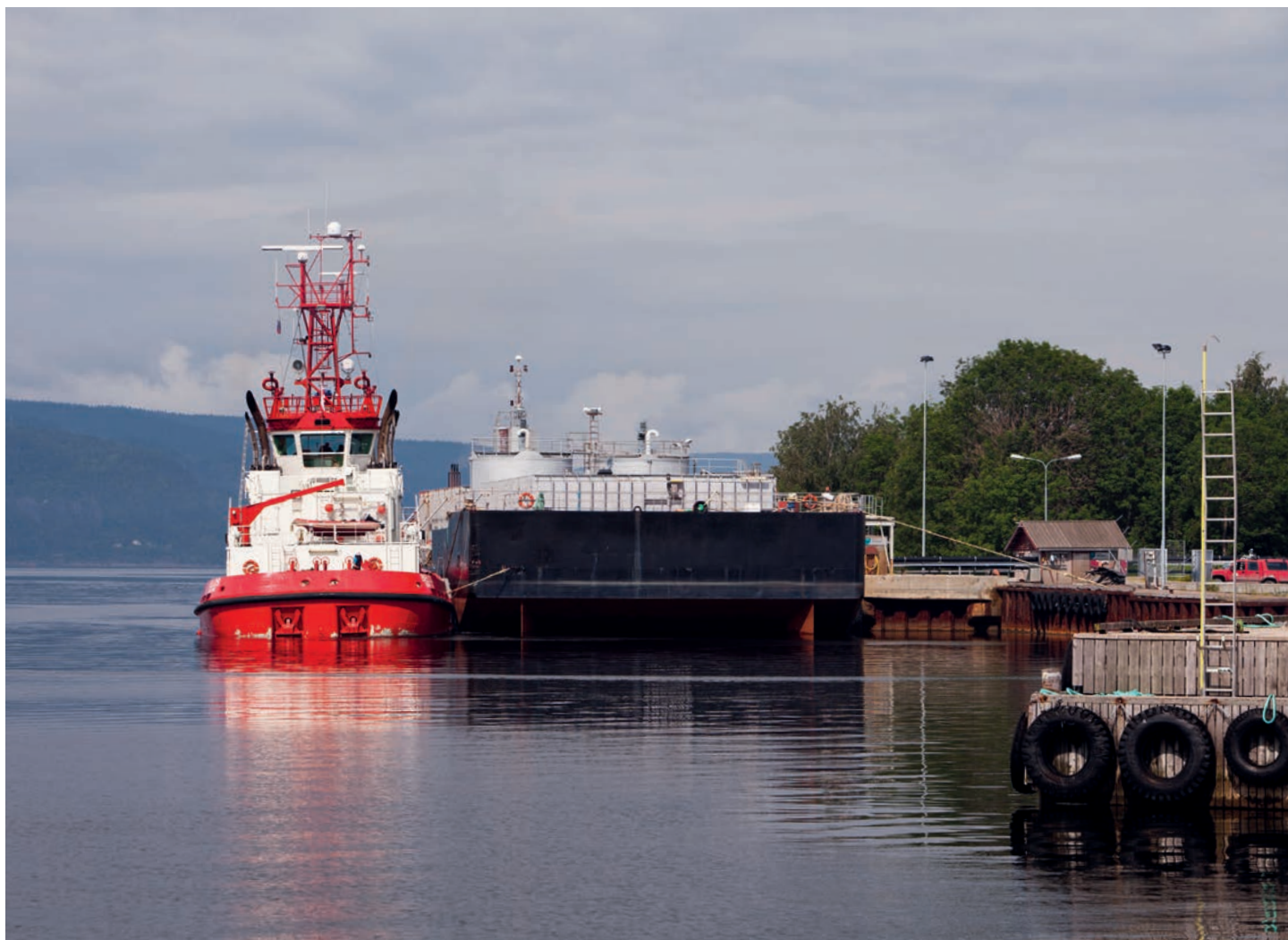
Leverandører skal ha innført et internkontrollsystem etter Internkontrollforskriften og regelmessig opplæring for å sikre at medarbeiderne har tilfredsstillende kompetanse knyttet til helse- og sikkerhetsspørsmål.

Alle leverandører som skal utføre arbeid på Langøya skal gjennomgå sikkerhetskurs før arbeidet starter.

Leverandører er forpliktet til å etterleve NOAHs krav i egen virksomhet, samt bidra til etterlevelse hos den eller de underleverandører som medvirker til oppfyllelse av kontraktene. NOAH kan kreve dokumentasjon på etterlevelse av retningslinjer innen arbeidsforhold, HMS og ytre miljø innen rimelig tid. Brudd på bestemmelsene NOAH har satt innebærer kontraktsbrudd.

- Ved kontraktsbrudd plikter leverandøren å rette opp i de påpekte manglene, og/eller pålegge underleverandør å foreta slik retting, innen en tidsfrist som NOAH bestemmer.
- Dersom retting ikke gjennomføres innen fastsatt frist, kan NOAH ved alvorlige brudd pålegge stans i leveransene.
- Ved vesentlige brudd på bestemmelsene, kan NOAH som oppdragsgiver heve kontrakten.

NOAH har etablert en plan for revisjoner av leverandører, som tilsier at aktørene innen skips- og biltransport skal revideres minimum hvert tredje år. Revisjonene omfatter tema som miljø og relevante sosiale aspekter som f.eks. arbeidsvilkår.

Mål 2019

Leverandører	Ambisjon	Mål 2019
Minstekrav	NOAHs leverandører skal følge våre krav og standarder.	1) Etterlevelse av leverandørkrav til etikk, arbeidsforhold og miljø skal kontrolleres. 2) Innkjøpssystem skal videreutvikles for å fremme miljøvennlige innkjøp. Det innføres krav om miljømerking av produkter.
Mer miljøvennlig transport	NOAH skal bidra til mer miljøvennlig transport.	1) Etterspørre oversikt over klimagassutslipp og miljøsertifisering hos leverandører knyttet til leveranser til NOAH. 2) Hybrid bulkskip skal settes i drift.
HMS-oppfølging	NOAH skal være et trygt arbeidssted for våre leverandører.	NOAH skal ikke ha fraværsskader eller skader som krever behandling hos leverandører på våre driftssteder.

NOAH OG SAMFUNNET

Sirkulær økonomi og grønn konkurransekraft

Det er en økt forventning fra interessenter og samfunnet for øvrig at ressurser også i farlig avfall gjenvinnes. Mulighetene for NOAH til å bidra til sirkulær økonomi og grønn konkurransekraft er begrenset av råvarene vi har å arbeide med og rammevilkårene for vår virksomhet. Innholdet av gjenvinnbare ressurser i avfallet vi mottar er bestemt av forhold NOAH i liten grad kan påvirke. Ingen av de 27 kritiske råvareressursene EU-kommisjonens studie fra 2017⁶ angir, finnes i vesentlige mengder i farlig uorganisk avfall. Etterspørsel etter produkter med spesielle egenskaper krever ulike tilsetningsstoffer. Farlig avfall oppstår som en følge av de forbruksmønstrene og produksjonsmetodene vi har i dag. Eksempler på dette kan være bruk av flammehemmende stoffer i elektronikk, vann/fettavvisende perfluoreerte stoffer i allværstøy, og kobber i maling for å hindre begroing.

Som ledende og langsiktig aktør innen vår bransje er vi opptatt av forskning og utvikling (FoU). Driftsrelatert forskning utføres i hovedsak i prosessavdelingen ved behandlingsanlegget på Langøya. Denne forskningen fokuserer på optimalisering av dagens driftsprosess ved planlagt mottak og behandling av ulike typer avfall. Her prioriteres sikker drift i anlegget, HMS og begrensning av utslipp til ytre miljø.

På Herøya i Porsgrunn har NOAH en avdeling som leder arbeidet med teknologiutvikling samt fremtidig utnyttelse og gjenvinning av ressurser fra farlig avfall. NOAH brukte 4,5 MNOK på FoU i 2018, og har budsjettert 11,8 MNOK i 2019.

⁶ (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017DCo490&from=EN>)

Det farlige avfallet NOAH mottar inneholder enkelte komponenter som kan være teknisk mulig å gjenvinne. Dette er primært metaller, salter og andre mineraler. Testing og laboratorievirksomhet foregår både på Langøya, hos konsulenter og hos andre teknologisamarbeidspartnere.

NOAH arbeider blant annet med spesifikke og langsiktige teknologi- og forskningsprosjekter relatert til:

- Avgiftning av stabilisert farlig avfall
- Separasjon av salter fra stabilisert farlig avfall
- Utvikling av nye produkter som i fremtiden kan bli innsatsfaktorer i annen industri

NOAH underskrev i 2018 avtale om deltakelse i Waste to Energy 2030 (WtE2030), som er et samarbeidsprosjekt med fokus på energi fra avfall og sirkulær økonomi. Deltakere er avfallsprodusenter, forskningsinstitutter og universiteter.

Avfall Norge satte i gang et prosjekt i 2018 med sikte på å estimere flyveaskens sammensetning i 2030. NOAH deltar i dette prosjektet sammen med en rekke forbrenningsanlegg. Vi bidrar med kunnskapsgrunnlag om flyveaske.

NOAH har sammen med Universitetet i Oslo (UiO), Norges tekniske universitet (NTNU), SINTEF, IFE og bedriftene Boliden, Yara, KA Rasmussen, Glencore og Solberg Industri fått tildelt 20 millioner kroner i midler fra Norges forskningsråd, fordelt over de neste fem årene. Tittelen på prosjektet er: «Process Industries in the Circular Economy – development of improved environmentally friendly processes and recoveries of strategic elements» (PRICE). Prosjektet administreres av Universitetet i Oslo og NTNU i Trondheim, og NOAH deltar både i styringsgruppen for prosjektet og i fagrådgivningspanelet.

Det vil bli gjennomført fire doktorgrader og to mastergrader i uorganisk kjemi i prosjektperioden. Spisskompetansen dette vil tilføre er viktig i arbeidet med bærekraftig utvikling av avfallsbransjen.

Mål 2019

FOU	Ambisjon	Mål 2019
Sirkulær økonomi	NOAH skal bidra til nye og trygge avfallsløsninger i den sirkulære økonomien.	Øke NOAHs satsing på forskning gjennom: 1. Å gjennomføre minst tre forstudier som har utspring i eksisterende teknologiovervåking. 2. Å validere teknologi for saltgjenvinning.
Metoder	NOAH skal være i front når det gjelder trygg og effektiv behandling av avfallet som mottas.	NOAH skal teste ut minst én prosessforbedring i 2019 – knyttet til lavere energiforbruk eller raskere nøytralisering av farlige stoffer.

Lokalsamfunnet

NOAH tilstreber god og åpen dialog med lokalbefolkningen og andre som blir eller kan bli berørt der vi har virksomhet. Gjennom kontaktutvalgsmøter får vi viktige tilbakemeldinger. I 2018 ble det gjennomført ett møte i Kontaktutvalget for Langøya (18. juni). Det normale er to til tre møter årlig.

Et tema som ofte tas opp i disse møtene er nærmiljøbelastninger på grunn av nåværende tungtransport gjennom Holmestrand sentrum. Trafikktellinger viser at NOAH står for 23 prosent av tungtrafikken igjennom Holmestrand. I 2018 ble medlemmene i Kontaktutvalget ved en anledning informert særskilt per mail. Foranledningen var forventet oppslag («avsløring») i Jarlsberg Avis om NOAHs kjøp av tomteområdene syd for Felleskjøpet og planene om ny kailøsning.

Felles for saker som fremlegges i Kontaktutvalget er forhold som spesielt og direkte påvirker omegnskommunene. I denne kategorien inngår trafikkbelastning, arbeidene med tilrettelegging av nye områder for publikum på Langøya og planene knyttet

til «Fremtidens Langøya». I tillegg er informasjon om driften på Langøya et gjentakende rapporteringspunkt. I 2018 ble det spesielt orientert om endringer i deponikapasitet, og sprengningsarbeider i den forbindelse. Forhold relatert til NOAHs tilstedeværelse på Langøya og samspill med ny, ekstern deponikapasitet er også berørt i 2018.

NOAH bidro med rundt 380 000 NOK i direkte støtte til organisasjoner, stiftelser, kultur og idrett i 2018. NOAH inviterer lokalbefolkningen til åpen dag en gang i året, der NOAH står for ferjetransport til Langøya og lett servering. Her presenteres driften av anlegget. I 2018 har NOAH tilbudt befolkningen gratis badebåt fra Holmestrand til de ferdigstilte og nyåpnede områdene i Nordbruddet på lørdager og søndager i perioden 23. juni – 19. august.

NOAH har en tinglyst avtale med Re Kommune om vedlikehold og videreutvikling av friområdene på Langøya. Friområdet i nord utgjør 27 daa og friområdet i syd utgjør 15 daa. NOAH utbetaler ca. 260 000 NOK årlig til Re Kommune som tilskudd til dette arbeidet.

Mål 2019

Lokalsamfunn	Ambisjon	Mål 2019
Åpenhet	NOAH skal svare konkret og raskt på alle henvendelser fra publikum.	NOAH skal besvare alle henvendelser fra publikum og arkivere dette. Naboklager skal avviksbehandles.
	Publikum skal føle seg trygge på at de får innsyn i NOAHs prosesser og drift.	Det skal holdes åpen dag for publikum med omvisning på NOAHs anlegg.
Hensyn	NOAH skal være en så god nabo som mulig.	NOAH skal arbeide for å begrense transporten gjennom Holmestrand.

Generelle standardindikatorer

GRI-indikatorer	Navn på indikator	Plassering	Side
Organisasjonsprofil			
102-1	Navn på virksomheten	NOAH AS	
102-2	De viktigste produktene og/eller tjenestene	Om NOAH	5-7
102-3	Lokalisering av virksomhetens hovedkontor	Om NOAH	5-7
102-4	Antall land virksomheten opererer i	NOAH har registrert virksomhet i Norge, Sverige og Danmark. Kun drift i Norge.	19
102-5	Eierskap og juridisk selskapsform	NOAH AS, AS som er 100% eid av Gjelsten Holding AS	
102-6	Beskrivelse av markedene virksomheten opererer i	Om NOAH	19
102-7	Virksomhetens størrelse og omfang	Om NOAH	5-9
102-8	Totalt antall ansatte etter ansettelsestype, ansettelseskontrakt og region, fordelt på kjønn	NOAH og medarbeiderne «Medarbeidere»	31
102-9	Beskrivelse av virksomhetens leverandørkjede	Om NOAH	6
102-10	Vesentlige endringer i løpet av rapporteringsperioden som gjelder størrelse, struktur eller eierskap	Ingen	
102-11	Beskrivelse av om og hvordan man anvender «føre var»-prinsippet i virksomheten	NOAH og miljøet	19-20
102-12	Eksterne initiativer	Slik styres bærekraft hos oss	12 og 14
102-13	Medlemsskap i organisasjoner	Slik styres bærekraft hos oss	12
Strategi			
102-14	Uttalelse fra administrerende direktør	Trygg håndtering av felleskapets avfall	3
Etikk og integritet			
102-16	Virksomhetens verdier, prinsipper, standarder og normer for adferd	Slik styres bærekraft hos oss	11-12
Styring			
102-18	Virksomhetens styringsstruktur, herunder øverste myndighet og komiteer som er ansvarlige for beslutninger om økonomiske, miljømessige og samfunnsmessige temaer	Slik styres bærekraft hos oss	11
Interessedialog			
102-40	Interessentgrupper virksomheten er i dialog med	Slik styres bærekraft hos oss «Interessedialog og vesentlighetsanalyse»	15
102-41	Prosent av medarbeidere som er dekket av kollektive tariffavtaler	61 prosent	
102-42	Beskrivelse av hvordan virksomheten velger relevante interessenter	Slik styres bærekraft hos oss «Interessedialog og vesentlighetsanalyse»	15
102-43	Tilnærming til interessentsamarbeid, inkludert hvor ofte interessentene involveres, fordelt på type og interessentgruppe	Slik styres bærekraft hos oss «Interessedialog og vesentlighetsanalyse»	16-17
102-44	Viktige temaer og spørsmål som er blitt tatt opp gjennom dialog med interessenter og virksomhetens respons	Slik styres bærekraft hos oss «Interessedialog og vesentlighetsanalyse»	16-17
Rapporteringspraksis			
102-45	Oversikt over alle enhetene som omfattes av virksomhetens årsregnskap eller tilsvarende dokumenter	NOAH AS, NOAH Engadalen AS, NOAH Sverige AB, NOAH Danmark ApS og Holmestrand Marine AS	
102-46	Beskrivelse av prosess for å definere rapportens innhold og avgrensninger samt implementering av rapporteringsprinsippene	Slik styres bærekraft hos oss «Interessedialog og vesentlighetsanalyse»	15
102-47	Oversikt over alle temaer som er kategorisert som vesentlige	Slik styres bærekraft hos oss «Interessedialog og vesentlighetsanalyse»	16
102-48	Endring av historiske data fra tidligere rapporter	Dette er NOAHs første GRI-rapport	
102-49	Vesentlige endringer fra forrige rapport (innholdets omfang, avgrensning av rapporten eller målemetoder)	Dette er NOAHs første GRI-rapport	
102-50	Rapporteringsperiode	2018	
102-51	Dato for utgivelse av forrige rapport	Dette er NOAHs første GRI-rapport	
102-52	Rapporteringsfrekvens	Årlig	
102-53	Kontaktperson for spørsmål vedrørende rapporten eller innholdet	Helene Mathisen, epost: hma@noah.no	
102-54	Rapporteringsnivå	Denne rapporten er utarbeidet i samsvar med GRI Standards: Core option	
102-55	GRI index	Bærekraftsrapport 2018	40-
102-56	Ekstern verifikasjon	Denne rapporten blir ikke verifisert eksternt	

Spesifikke standardindikatorer

GRI-indikatorer	Navn på indikator	Plassering	Side
Økonomisk prestasjon			
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema		11 og 25
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema		
103-3	Evaluerings av styringssystemet		
201-1	Økonomisk verdiskaping og fordeling	Om NOAH «Hovedtall»	9
201-2	Økonomiske virkninger, risikoer og muligheter ved klimaendringer	Delvis rapportert, komplett rapportering planlegges for 2019	25
Anti-korrupsjon			
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema		33-34
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema		
103-3	Evaluerings av styringssystemet		
205-1	Virksomhetens driftsenheter vurdert for korrupsjonsrisiko	NOAH og medarbeiderne «Anti-korrupsjon»	33
205-2	Opplæring og kommunikasjon om policy og prosesser knyttet til anti-korrupsjon	NOAH og medarbeiderne «Anti-korrupsjon»	34
205-3	Bekreftede antikorrupsjons-saker og iverksatt tiltak	NOAH og medarbeiderne «Anti-korrupsjon»	34
Utslipp til vann			
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema		19-21
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema		
103-3	Evaluerings av styringssystemet		
303-1	Interaksjon med vann som en felles ressurs	NOAH og miljøet «Utslipp til vann»	19-21
303-2	Håndtering og styring av vannutslipp og relatert påvirkning	NOAH og miljøet «Utslipp til vann»	20
Utslipp til luft			
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema		22-23
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema		
103-3	Evaluerings av styringssystemet		
305-7	Nitrogenoksider (NOX), svoveldioksider (SOX), og andre betydelige utslipp til luft	NOAH og miljøet «Utslipp til luft» For målingene av behandlingsanleggenes utslipp til luft benyttes metoden Norsk Standard NS-EN 13284-1	23
Utslipp og avfall			
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema		19-25
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema		
103-3	Evaluerings av styringssystemet		
306-1	Lokasjon og kvalitet på vannutslipp	NOAH og miljøet «Utslipp til vann» Metode: NS-EN ISO 11885 USN, DIN EN ISO/IEC 17025:2005, ISO 6703-2/NS 4797, US EPA 1613, US EPA 8290, DIN 38409-H8, DIN 38407-2, EPA 8082, EPA modifierer 200.7 (ICP-AES) og 200.8 (ICP-SFMS). Er de akkrediterte metodene for analyse av utslippet som de eksterne laboratoriene NOAH sender prøvene til bruker.	20
306-2	Avfall etter type og deponeringsmetode	NOAH og miljøet	19 og 21
306-3	Vesentlige utslippte utslipp	Ingen ulykkesrelaterte utslipp i 2018	
306-4	Transport av farlig avfall	NOAH og miljøet «Ansvarlig håndtering av farlig avfall»	19
306-5	Vannområder som berøres av vannutslipp og/eller avrenning	NOAH og miljøet «Utslipp til vann»	20
Complicanse - miljø			
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema		19
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema		
103-3	Evaluerings av styringssystemet		
307-1	Vesentlige brudd på miljølover og reguleringer	Ingen vesentlige bøter eller sanksjoner	

GRI-indikatorer	Navn på indikator	Plassering	Side
Miljømessig vurdering av leverandører			
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema		34-35
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema		
103-3	Evaluerings av styringssystemet		
308-1	Andel av nye leverandører screenet mht. miljøkrav	NOAH og medarbeiderne «Leverandører og ansvarlig innkjøp» Delvis rapportert, NOAH har satt mål om at alle leverandører skal screenes innen utgangen av 2019. Komplette rapportering ventes i 2020.	34
Ansatte			
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema		31
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema		
103-3	Evaluerings av styringssystemet		
401-1	Antall nyansatte og ansattes turnover	NOAH og medarbeiderne «Medarbeidere» Ansettelse og turnover er ikke rapportert per alder/kjønn grunnet personvern hensyn.	31
HMS			
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema		24-29
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema		
103-3	Evaluerings av styringssystemet		
403-1	HMS styrings- og kvalitetssystemer	NOAH og medarbeiderne	27 og 9
403-2	Prossesser for å avdekke farer, gjennomføre risikovurderinger og håndtere avvik og ulykker	NOAH og medarbeiderne «Sikkerhetstiltak og risikohåndtering»	28
403-3	Yrkesrelatert helsetilbud	NOAH og medarbeiderne «Sikkerhetstiltak og risikohåndtering»	31
403-4	Ansattes deltagelse i utviklingen, implemeteringen og evalueringen av HMS styrings- og kvalitetssystemer	NOAH og medarbeiderne «Sikkerhetstiltak og risikohåndtering»	28
403-5	Ansattes HMS-opplæring	NOAH og medarbeiderne «Kurs og opplæring»	32
403-6	Fremme helsetiltak for ansatte	NOAH og medarbeiderne «Medarbeiderne»	31
403-7	Forebygging og begrensnig av aspekter med effekt på ansattes helse- og sikkerhet direkte knyttet til forretningsforbindelser	NOAH og medarbeiderne	28 og 34
403-8	Arbeidstakere som er omfattet av HMS styringssystemer	NOAH og medarbeiderne «HMS»	27
403-9	Arbeidsrelaterte skader	NOAH og medarbeiderne «Sikkerhetstiltak og risikohåndtering» H-verdi: Antall skader pr. 1 million arbeidstimer (skadehyppighet) F-verdi: Totalt antall fraværsdager, samt antall omplasserte dager som følge av skade pr. million arbeidstimer (fraværskadens alvorlighetsgrad) Arbeidstimer totalt: 135 278 For alle arbeidende som ikke er ansatte, men som jobber for NOAH. Arbeidstimer totalt: 9750 H-verdi: 7,39 F-verdi: 0,32 Ulykker som involverte eksterne er ikke inkludert i oversikten.	29

GRI-indikatorer	Navn på indikator	Plassering	Side
Opplæring og utdanning			
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema		31-32
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema		
103-3	Evalueringsav styringssystemet		
404-1	Gjennomsnittlig antall timer opplæring per ansatt	NOAH og medarbeiderne «Kurs og opplæring» Delvis rapportert, komplett rapportering ventes for 2019	32
404-3	Andel medarbeidere omfattet av rutiner for regelmessig utviklingssamtale	NOAH og medarbeiderne «Kurs og opplæring» Delvis rapportert, komplett rapportering ventes for 2019	31
Mangfold og like muligheter			
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema		31
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema		
103-3	Evalueringsav styringssystemet		
405-1	Mangfold i styringsorganer og blant ansatte	NOAH og medarbeiderne «Medarbeidere» I tillegg til informasjonen i rapporten: Aldersfordeling blant medarbeidere - Under 30: 10%, 30-50: 47%, over 50: 43% Aldersfordeling i styret - 30-50: 17%, over 50: 83%	31
Lokalsamfunnet			
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema		37-39
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema		
103-3	Evalueringsav styringssystemet		
413-1	Forretningsenheter som har etablerte programmer for lokalsamfunnet; engasjementer, påvirkningsvurderinger og utviklingsprogrammer	NOAH og samfunnet «Lokalsamfunnet» 100 prosent	39
413-2	Virksomhetens drift med betydelig faktisk eller potensiell negativ effekt på lokalsamfunnet	NOAH og samfunnet «Lokalsamfunnet»	39
Samfunnsmessig vurdering av leverandører			
103-1	Beskrivelse og avgrensning for vesentlig(e) tema		34-35
103-2	Beskrivelse av styringssystemet som dekker vesentlig(e) tema		
103-3	Evalueringsav styringssystemet		
414-1	Nye leverandører vurdert med hensyn til sosiale forhold	NOAH og medarbeiderne «Leverandører og ansvarlig innkjøp» Delvis rapportert, NOAH har satt mål om at alle leverandører skal screenes innen utgangen av 2019. Komplette rapportering ventes i 2020.	34

Tel: +47 33 09 95 00 | post@noah.no | noah.no

LANGØYA | Weidemannsgate 10 | 3080 HOLMESTRAND
HOLMESTRAND | Langgata 48 | 3080 HOLMESTRAND
OSLO | Stranden 11 | 0250 OSLO